

Dosarul nr. 2rac-93/23
2-20002124-01-2rac-27052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

15 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Î.C.S. „Insight Adverstising”,
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de AP
„Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” împotriva Î.C.S. „Insight
Adverstising”, intervenient accesoriu ÎI “Colegiul de Medicină din Ungheni” privind
încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, prin care s-
a respins apelul declarat de Î.C.S. „Insight Adverstising” Societate cu Răspundere
Limitată s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 01 iunie
2021,

c o n s t a t ă :

La 09 ianuarie 2020, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor
de Autovehicule” a depus în instanța de judecată cererea de chemare în judecată
către Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., intervenient accesoriu ÎI “Colegiul de
Medicină din Ungheni”, privind încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de
judecată.

În motivare a susținut că, la 02 decembrie 2016, a avut loc accidentul rutier cu
implicarea autovehiculului de model Lexus RX330, cu n/î XXX, condus de
Boiarschi Alexandr și autovehiculul de model Skoda Rapid cu n/î XXX proprietar ÎI
„Colegiul de Medicină din Ungheni”, în urma căruia autovehiculul de model Skoda
Rapid a fost deteriorat.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 03560436 din 02
decembrie 2016 și deciziei de sancționare, vinovat de producerea accidentului rutier
a fost recunoscut Boiarschi Alexandr și sancționat conform art. 242 alin. (2) Cod
contravențional.

La momentul producerii accidentului rutier, posesorul autovehiculului Lexus
RX330, cu n/î XXX, Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L. nu dispunea de contract
valabil de asigurare obligatorie cu răspundere civilă auto internă RCAI conform
prevederilor Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru
pagube produse de autovehicule nr. 414/2006.

Reclamantul a invocat că, Boiarschi Alexandr a încheiat contract RCA cu „Asterra Group” SA pentru daunele cauzate de autovehiculele Lexus RX330, cu n/î XXX, însă conform art. 8 alin. (23) a Legii nr. 414/2006 nu este valabil pentru riscul persoanelor admise de Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., inclusiv și Boiarschi Alexandr nu beneficiază de protecția consumatorului RCAI 002141657.

Totodată, la momentul producerii accidentului rutier, autovehiculul Lexus RX330, era în posesia pârâtului Î.C.S. „Insight Adverstissing” S.R.L., fapt confirmat prin foaia de parcurs BO904153, răspunsul EI „Statistica” din 24 februarie 2017.

La 02 martie 2017, I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni” a depus la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule cerere prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul de protecție a victimelor străzii, dat fiind faptul că, Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L. nu a respectat obligația de asigurare obligatorie RCAI.

Potrivit acordului din 29 mai 2017 încheiat în baza art. 22 alin. (1) a Legii nr. 414/2006 între Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și ÎI „Colegiul de Medicină din Ungheni” au stabilit că despăgubirea constituie 114 058,85 lei și va fi achitată direct către „Asistență” SRL pentru repararea vehiculului, dintre care 111 558,85 lei sunt achitate de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, iar suma de 2500 lei de I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni” conform pct. 11 a Hotărârii CNPF nr. 19/11 din 09 aprilie 2009.

Astfel, la 19 iulie 2017, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a achitat despăgubirea în mărime de 111 558,85 lei pentru daunele cauzate de Boiarschi Alexandr autovehiculului Skoda Rapid, cu n/î XXX, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 551 din 19 iulie 2017.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L. a sumei de 111 558,85 cu titlu de despăgubire de asigurare, 800 lei cu titlu de cheltuieli de constatare și evaluare a daunelor, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2500 lei și taxa de stat în mărime de 3370,80 lei.

Ulterior, în cadrul examinării cauzei în fond, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a depus cerere privind mărirea cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat, încasarea din contul Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L. în beneficiul AP „Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a despăgubirii de asigurare în mărime de 111 558,85 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iunie 2021, acțiunea depusă AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, s-a admis.

S-a încasat de la Î.C.S. „Insight Advertising” SRL în beneficiul AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” suma cu 111 558,85 lei (una sută unsprezece mii cinci sute cincizeci și opt lei, 85 bani) cu titlu de despăgubire de asigurare, 800 lei (opt sute lei) cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 3370,80 lei (trei mii trei sute șaptezeci lei, 80 bani) și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 lei (două mii cinci sute lei).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că:

Cu referire la termenul acțiunii:

În instanța de fond, în cadrul dezbaterilor judiciare, reprezentantul pârâtului a intervenit în proces și a invocat excepția de tardivitate.

Instanța de judecată a reținut că termenul de prescripție extinctivă pentru formularea acțiunii de față de Î.C.S. „Insight Adverstising” S.R.L. a început să curgă cel mai devreme de la data de 02 martie 2017- data depunerii de către I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni” a cererii de despăgubire, și cel târziu din data efectuării plății despăgubirii de asigurare – 19 iunie 2019.

Astfel, ținând cont că cererea de chemare în judecată a fost depusă la 09 ianuarie 2020, instanța a concluzionat că cererea de chemare în judecată a fost depusă în interiorul termenului de prescripție.

Cu referire la fondul acțiunii instanța a reținut că, prin răspunsul nr. 83/02 din 22 februarie 2017, C.A. „Asterra Grup” S.A., a notat că, la momentul producerii accidentului rutier, dintre automobilului Lexus RX300, cu n/î XXX și autovehiculul de model Skoda Rapid cu n/î XXX, posesorul de drept al automobilului Lexus RX300, cu n/î XXX, era Î.C.S. „Insight Adverstising” S.R.L., iar polița de asigurare RCAI, 002141657 din 16 martie 2016, nu acordă protecția de asigurare acestei întreprinderi de transport.

Astfel, la 02 martie 2017, I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni” a depus în adresa Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” o cerere de despăgubire din Fondul de protecție a victimelor străzii.

Prin acordul suplimentar nr. FVS/043/17 privind stabilirea despăgubirii din 29 mai 2017, părțile Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” și I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni” au convenit că prejudiciului cauzat persoanei păgubite constituie 114 058,85 lei, care include suma de 111 558,85 lei cu titlu de despăgubiri de asigurare, suma de 2500 lei franșiza prevăzută în pct. 11 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii.

La fel, părțile au convenit că mărimea totală a prejudiciului indicată în pct. 2 (ce include despăgubirea de asigurare și franșiza) va fi achitată de către BNAA la contul AECM ”ASISTENȚĂ” S.R.L. pentru compensarea prejudiciului prin restabilirea/repararea autovehiculului de model Skoda Rapid cu n/î XXX doar după achitarea de către I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni” la contul BNAA a franșizei în mărime de 2500 lei.

Potrivit actului nr. JU 2301505 de prestare a serviciilor reparație auto din 24 iunie 2017 și facturii fiscale seria nr. JU2301505 din 24 iunie 2017, rezultă că AECM ”ASISTENȚĂ” S.R.L. a prestat servicii de reparație auto a autovehiculului Skoda Rapid, cu n/î XXX, în sumă de 114058,85 lei, iar beneficiar fiind Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”.

Instanța de fond a reținut că, la momentul producerii accidentului rutier automobilul de marca de model Lexus RX330 s-a aflat în posesia și folosința pârâtului Î.C.S. „Insight Adverstising” S.R.L., fapt rezultat din informația eliberată la 16 februarie 2017 de Î.S. Editura de Imprimare „Statistica”, în care se indică că foaia de parcurs pentru autoturisme cu seria BO, nr. 904153 a fost eliberată Î.C.S. „Insight Adverstising” S.R.L., la data de 29 decembrie 2011, conform facturii fiscale.

Respectiv, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” are dreptul de a solicita de la Î.C.S. „Insight Adverstising” S.R.L. despăgubirea de asigurare achitată I.Î. „Colegiul de Medicină din Ungheni, iar Î.C.S.

„Insight Advertiser” S.R.L., la rândul său, este obligată să restituie reclamantului prejudiciu cauzat cu titlu de despăgubire de asigurare.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 09 iunie 2021, avocatul Petru Istrati, acționând în interesele Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 01 iunie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a pretențiilor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, s-a respins apelul declarat de Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L. și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 iunie 2021.

La 24 februarie 2023, Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., reprezentată de avocatul Istrati Petru, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” să fie respinsă, ca fiind tardivă sau neîntemeiată.

În motivare a susținut că, instanța de apel nu a examinat argumentele apelantului.

Boiarschi Alexandr, conducătorul automobilului implicat în accident este proprietarul autovehiculului și avea încheiat o poliță de asigurare auto la Compania de Asigurări S.A. ”Asterra Grup”.

Cu referire la termenul înaintării acțiunii, recurentul a susținut că aceasta este tardivă, or, producerea accidentului rutier a avut loc la data de 02 decembrie 2016, iar acțiunea a fost înaintată la data de 09 ianuarie 2020.

Astfel, din momentul producerii evenimentului cauzator de prejudicii și până la depunerea acțiunii în instanța de judecată sau scurs 3 ani, 1 lună și 7 zile, ceea ce constituie o încălcare a termenului general de prescripție de 3 ani.

Pentru Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” acțiunea în regres față de Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., a expirat la data la care ar fi expirat dreptul la acțiunea a creditorului, adică 03 decembrie 2019.

Instanța de fond și cea de apel au interpretat greșit normele de drept material, ținând cont că la caz, nu este prezența unei răspunderi contractuale, ci delictuale, iar momentul producerii prejudiciului este punctul de calculare a începutului termenului de prescripție.

Totodată, recurentul susține că acțiunea în regres urma a să fie înaintată exclusiv împotriva lui Boiarschi Alexandr, ca persoană vinovată de producerea delictului și răspunzătoare de comiterea accidentului rutier și nicidecum și față de posesorul autovehiculului Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L.

În opinia recurentului instanța de fond la examinarea cauzei, a încălcat normele de drept procedural, ce țin de examinarea excepției de tardivitate și procedura de mediere judiciară.

Astfel, recurentul a notat că, instanța de fond a examinat cauza superficial și a pus în imposibilitate partea pârâtă de a depune cereri în cadrul pregătirii pentru dezbaterile judiciare, cât și a prezenta eventual careva probe.

La 31 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursului, explicându-le dreptul de a depune referință,

intimații recepționând recursul contra semnătură la 09 iunie 2023, fapt confirmat prin avizele de recepție de la fila dosarului 38, Vol. II.

Prin referința depusă la 11 iulie 2023, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, reprezentat de avocatul Popil Angela, a susținut că, temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(1), (2) lit. c) din Codul de procedură civilă. Toate obiecțiile formulate în recurs au fost supuse examinării de către instanța de apel și nu reflectă încălcarea normelor de drept material sau procedural. Respectiv, a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 18 octombrie 2022.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 208, Vol. I, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022 a fost notificată părților la 04 ianuarie 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., reprezentată de avocatul Istrati Petru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ministerul Justiției, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., reprezentată de avocatul Istrati Petru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., reprezentată de avocatul Istrati Petru, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Î.C.S. „Insight Advertising” S.R.L., reprezentată de avocatul Istrati Petru, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Î.C.S. „Insight Advertising” Societatea cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Istrati Petru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă